

РОЗВИТОК ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНІ

В. С. УЛАНЧУК, доктор економічних наук

О. В. ЖАРУН, кандидат економічних наук

Н. О. БЛЕНДА, викладач

Л. В. ДЛУГОБОРСЬКА, викладач

Уманський національний університет садівництва

В статті проводиться дослідження особливостей залучення іноземних інвестицій в країну. Для цього було розглянуто динаміку індексу інвестиційної привабливості України, який в останні роки має тенденцію до зростання. Детально проаналізовано обсяги прямих іноземних інвестицій в галузевому розрізі та за географічною структурою. Визначено основні проблеми, які впливають на інвестиційний клімат країни. Проаналізовано потенціал України у розрізі привабливості для іноземних інвесторів. На основі попередніх досліджень було запропоновано заходи для покращення інвестиційного клімату країни.

***Ключові слова:** інвестиції; інвестиційний клімат; прями іноземні інвестиції; інвестиційна політика; динаміка; економічний і політичний стан інвестиційна діяльність.*

Постановка проблеми. Однією з найважливіших умов залучення іноземних інвестицій в Україні виступає сприятливий інвестиційний клімат. Іноземні інвестиції виступають одним з головних показників, що впливають на економіку країни та сприяють позитивній динаміці економічного розвитку. Ефективність ведення інвестиційної політики позначається на рівні розвитку

техніко-технологічної бази підприємств, стані виробництва, можливості впливу на структуру економіки, можливості сприяння вирішенню соціальних, економічних, політичних та екологічних проблем. Також інвестиції дають поштовх для розвитку інноваційної сфери, зростання масштабів виробництва, покращення якості товарів і послуг, підвищення конкурентоспроможності на міжнародному ринку, що в свою чергу є стимулом до збільшення економічних вигод. Тож від прямих іноземних інвестицій країна може отримати такі позитивні ефекти, як поліпшення умов для ведення бізнесу, покращення життєвого рівня населення, забезпечення сталого економічного зростання.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Особливостям залучення іноземних інвестицій в Україні приділяють увагу багато вітчизняних вчених. Так, проблемам залучення інвестицій в економіку країни та вивченню її інвестиційного клімату присвячені праці багатьох вчених, зокрема: А. А.Буряк, Єкімова, Ю. В. Жеревчук, Г. В. Козаченко, Т. В. Майорова, В. К., Мамутова, В. М. Лотош, О. Пирогова, С. М. Писаренко, І. Б. Чичкало-Кондрацька, В. А. Сааджан, І. В. Кадеєва та інші.

Методика досліджень. Теоретико-методологічною основою дослідження слугували наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених, провідних спеціалістів у сфері інвестування. При проведенні дослідження використано: метод порівняння, статистико-економічний, абстрактно-логічний, статистичний, емпіричний та графічний методи

Результати досліджень. Впродовж майже 30 років збільшення обсягів залучення іноземних інвестицій є одним з головних напрямів розвитку економіки України. Однак економічна ситуація та стан залучення прямих іноземних інвестицій, на сьогоднішній день, значно ускладнюють інвестиційну діяльність.

За останнє десятиріччя в Україні відбулися глибокі структурні деформації і значне відставання від європейських країн за сукупною продуктивністю всіх факторів виробництва, а значить і рівнем добробуту населення. У більшості українських підприємств залишається проблема

застарілої техніко-технологічної бази, енергоємності і слабкої диверсифікації продуктів та ринків. Причинами цього виступають нестабільна економічна ситуація України, недосконала нормативна база, несприятливий інвестиційний клімат, високий рівень оподаткування підприємств тощо.

Європейський банк реконструкції та розвитку відмічає, що іноземні інвестиції позначаються на ефективності економіки шляхом впливу на зайнятість та ефективність діяльності підприємств. Підприємства, в які нерезиденти інвестують кошти, мають можливість придбати нові технології, набувають нові управлінські підходи і в результаті отримують високу економічну ефективність.

Щорічно Європейською Бізнес Асоціацією (ЄБА) проводиться оцінка інвестиційного клімату. Методологія дослідження включає в себе опитування, яке включає 5 основних питань на які відповідають більше ніж ста керівників найбільших компаній. Для оцінки результатів ЄБА використовує шкалу Лайкерта, яка має 5 градацій, де: 1 - негативно, 3 - нейтрально, 5 - позитивно.

Зміну інвестиційного клімату найбільш наочно демонструє динаміка інвестицій, особливо прямих іноземних інвестицій, яка вважається індикатором зміни рівня довіри та рейтингу країни. Економічна активність іноземних інвесторів в Україні незначна. Підтвердженням цього є динаміка прямих іноземних інвестицій [1, с. 55].

За даними Державної служби статистики обсяг прямих іноземних інвестицій в Україну зростав до 2014 року. Проте в період з 2014 по 2018 рр. (табл. 1) відбувається скорочення цього показника [2].

Табл. 1. Прямі інвестиції (акціонерний капітал), млн. дол. США

Роки	Прямі інвестиції в Україну	Прямі інвестиції з України
2014	53 704,0	6 702,9
2015	38 356,8	6 456,2
2016	32 122,5	6 315,2
2017	31 230,3	6 346,3
2018	31 606,4	6 322,0

Такі зміни відбулися завдяки нестабільності економічного та політичного стану в країні, недосконалості українського законодавства, відсутності належного забезпечення розвитку інвестиційного ринку з боку влади, неврегульованості податкової системи, складності реєстраційних та ліцензійних процедур.

Від ефективності організації інвестиційного процесу значною мірою залежить і економічний розвиток регіонів. Довготривала криза в Україні охопила усі сфери суспільного життя: політичну, економічну, соціальну і призвела до погіршення соціально-економічного розвитку регіонів та посилення територіальних диспропорцій. Процеси економічного оновлення та зростання визначаються розмірами, структурою інвестицій і швидкістю їх здійснення. Завдяки припливу додаткового капіталу в регіоні можна забезпечити економічне зростання шляхом впровадження новітніх технологій, оновлення економічної бази, відтворити оптимальні структурні пропорції в економіці і, як наслідок, забезпечити повноцінне функціонування господарських суб'єктів, збільшити конкурентоспроможність регіонального виробництва [3].

Також з 2014 по 2017 рр. за даними служби статистики відбувається зниження інвестиційної діяльності в усіх регіонах України. Значно скоротилися іноземні інвестиції у Дніпропетровській, Донецькій, Харківській, Черкаській областях та місті Києві. Проте, вже у 2018 році майже у всіх областях спостерігається динаміка зростання ПІІ (табл. 2).

Великі обсяги надходження іноземних інвестицій в м. Київ пояснюються ефектом столичного максимуму. Він включає такі показники, як: вигідність географічного положення, економічний і політичний стан, адміністративний статус міста, розміщення великої кількості офісів і філіалів багатьох відомих підприємств і організацій тощо.

Таким чином, інвестиційні потоки обслуговують економічно розвинуті регіони України, лишаючи поза увагою менш розвинуті регіони, що

потребують значного надходження іноземних інвестицій.

Табл. 2. Прямі інвестиції (акціонерний капітал) в економіці України по регіонах, млн. дол. США [2]

Назва області	Обсяги інвестицій				
	2014	2015	2016	2017	2018
Вінницька	309,4	223,0	187,8	180,0	198,9
Волинська	341,3	271,2	247,1	246,1	251,3
Дніпропетровська	8913,0	5784,9	4030,6	3491,1	3 688,2
Донецька	3789,1	2322,0	1748,0	1249,6	1116,4
Житомирська	362,9	259,8	222,7	216,3	226,8
Закарпатська	437,5	334,2	311,8	317,0	325,1
Запорізька	1075,3	843,4	682,7	863,4	910,5
Івано-Франківська	813,8	925,9	836,6	826,6	904,7
Київська	1951,5	1750,3	1593,4	1516,8	1588,7
Кіровоградська	147,1	70,6	52,5	58,9	70,1
Луганська	826,4	578,2	443,9	436,4	438,0
Львівська	1379,5	1097,6	1032,9	833,5	930,0
Миколаївська	282,8	228,9	212,8	213,5	206,1
Одеська	1671,7	1423,3	1320,3	1228,8	1202,6
Полтавська	1064,7	1039,4	1000,1	1003,0	1008,8
Рівненська	292,6	242,5	199,6	159,5	134,2
Сумська	422,7	263,3	199,1	190,0	181,5
Тернопільська	68,9	55,8	49,2	48,2	45,0
Харківська	2131,9	1674,3	1519,6	642,5	638,3
Херсонська	275,2	208,2	211,0	201,3	218,5
Хмельницька	224,5	189,1	165,5	158,2	170,8
Черкаська	887,9	512,9	348,0	334,4	335,7
Чернівецька	80,2	68,6	59,1	57,1	42,6
Чернігівська	128,4	99,8	92,1	241,3	429,6
м. Київ	25825,6	17889,6	15356,3	16516,8	16343,9
Усього	53704,0	38356,8	32122,5	31230,3	31606,4

Такий непропорційний та асиметричний розподіл обсягів залучення інвестицій у регіональному розрізі не сприяє рівномірному соціально-економічному розвитку, посилює подальше збільшення регіональних диспропорцій та послаблює економічні взаємозв'язки між регіонами.

Задля усунення цих проблем повинна бути сформована виважена та дієва державна інвестиційна політика, яка б враховувала можливості та потреби

розвитку кожного регіону і була спрямована на збільшення інвестиційної привабливості територій [4].

На сьогоднішній день однією з головних проблем української економіки виступає низька віддача від інвестицій та їх неефективний розподіл. Проводячи аналіз іноземних інвестицій за видами економічної діяльності, відмітимо, що найбільша частина ПІІ надходить у розвинуті сфери економічної діяльності. Причому, незважаючи на значне скорочення прямих інвестицій внаслідок ускладнення соціальної, політичної та економічної ситуації, у країні їх концентрація за видами економічної діяльності залишається майже незмінною (табл. 3).

Табл. 3. Динаміка ПІІ в Україну за видами економічної діяльності за роками[2]

Види діяльності	2014	2015	2016	2017	2018
Сільське, лісове та рибне	776,9	617,0	502,2	586,2	578,6
Промисловість	17 681,4	12 419,4	9893,6	9667,6	10543,7
Будівництво	1 580,0	1 301,9	1 104,1	1 043,3	919,5
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	6807,8	6037,6	5247,4	5106,5	4957,8
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	1535,3	1355,5	1088,0	1086,0	985,3
Інформація та телекомунікації	1894,7	1646,2	2089,4	2075,7	2100,1
Фінансова та страхова діяльність	12261,4	6421,7	4350,1	3627,4	3526,3
Операції з нерухомим майном	4768,3	3979,4	3882,1	3764,4	3796,3
Професійна, наукова та технічна діяльність	4006,8	2634,5	2222,6	2253,5	2131,1
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	1686,9	1340,2	1222,7	1507,3	1550,9
Інші	704,4	603,2	505,1	497,0	499,9

Аналізуючи динаміку ПІІ в Україну за видами економічної діяльності,

відмітимо що більша частина інвестицій надходить на операції з нерухомим майном, в галузі промисловості; оптової та роздрібної торгівлі, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів. Станом на 1 січня 2018 року у промисловість було спрямовано 33,38 %, в оптову, роздрібну торгівлю та ремонт автотранспорту — 15,69 %, у фінансову та страхову діяльність — 12,02 %, в інформаційну діяльність і телекомунікації — 11,16 %, у професійну, наукову та технічну діяльність — 6,75 % від загального обсягу накопичених ПІІ (акціонерного капіталу) в економіці України. Таким чином, ми бачимо, що інвестори готові вкладати свої кошти лише у розвинуті сфери діяльності, де рентабельність буде на високому рівні.

За оцінками вітчизняних та іноземних експертів інвестиційний клімат в Україні залишається несприятливим, активність суб'єктів інвестиційної діяльності є досить низькою, що обумовлено такими причинами: несприятливий інвестиційний клімат через недосконале законодавство; нестабільність вітчизняного податкового законодавства; високий податковий тиск на капітал підприємств; неузгодженість чинних нормативно-правових документів, що регулюють інвестиційну діяльність; різні умови господарювання вітчизняних та іноземних інвесторів; відсутність дієвої системи страхування іноземних інвестицій; невисокий рівень національного інвестиційного менеджменту; нерозвиненість вітчизняної інвестиційної інфраструктури; низька ефективність функціонування національного фондового ринку; підвищений рівень інфляції; негативний міжнародний імідж України; недостатня інформованість потенційних інвесторів у багатьох країнах про стан і перспективи розвитку України; відсутність гарантій щодо забезпечення прав власності іноземних інвесторів [5].

Тому, аналізуючи негативні причини, які впливають на стан інвестиційної діяльності в Україні, можна узагальнити їх і звести до основних трьох аспектів: 1) впевненість економічних агентів в майбутньому (включає в себе економічну, політичну і податкову стабільність); 2) нормативно-правова база; 3) рівень корупції в органах влади.

Однак, не зважаючи на вказані вище недоліки, які впливають на інвестиційний клімат та високий ризик інвестування в Україні, існують також фактори, які приваблюють іноземних та вітчизняних інвесторів. Україна завдяки своєму потенціалу, значним трудовим ресурсам, ємності внутрішнього ринку є державою із суттєвим простором для інвестиційної діяльності. Передумовами формування в Україні сприятливого інвестиційного клімату є:

1) вигідне географічне положення (Україна має доступ до стратегічних ринків, зокрема, Європейського Союзу – одного з найбільших світових ринків та країн Середнього Сходу);

2) природно-ресурсний потенціал (інвестиційне значення в Україні мають три види природних ресурсів: мінеральні, земельні й рекреаційні);

3) рівень розвитку промислового виробництва;

4) висококваліфікована та конкурентоспроможна робоча сила;

5) несформований ринок товарів (Україна потенційно є одним з найбільших ринків в Європі);

6) незадоволений попит населення [6].

Задля покращення інвестиційного клімату України повинна бути сформована виважена та дієва державна інвестиційна політика, яка б враховувала можливості та потреби розвитку кожного регіону і була спрямована на збільшення інвестиційної привабливості територій. Серед основних заходів щодо активізації інвестиційної діяльності в країні можна назвати наступні:

1) удосконалення інвестиційного законодавства відповідно до європейських норм та забезпечення його стабільності;

2) забезпечення ефективності реалізації задекларованих реформ, зокрема у судовій, податковій системі, адміністративно-територіальному устрої, впровадження антикорупційної системи з метою активізації інвестиційної діяльності;

3) формування дієвого механізму забезпечення організаційно-інституційних, фінансових та правових передумов для розвитку інвестиційної

діяльності;

4) створення автоматизованої інформаційної системи, яка б забезпечила оперативний пошук партнерів у сфері іноземного інвестування, а також належного режиму консультаційного обслуговування з питань права, фінансування, кредитування, страхування, техніко-економічної експертизи інвестиційних проектів;

5) проведення моніторингу інвестиційних проектів, які були реалізовані (нереалізовані) на території регіону задля максимального попередження ризиків інвестиційної діяльності та формування бази даних надійності інвесторів;

б) активізація реалізації програм державно-приватного партнерства, розширюючи коло їх учасників, передусім із країн ЄС, що не лише сприятиме вирішенню проблеми залучення іноземних інвестицій, а й налагодить міжнародну співпрацю, створить передумови для нових виробничих зв'язків;

7) побудова раціональної системи інноваційної інфраструктури, яка повинна сприяти рівномірному розподілу та ефективному використанню інвестиційних ресурсів, зменшенню ризиків інвестування [7].

Для формування інвестиційного клімату в Україні необхідно запровадити всі можливі заходи, для того щоб іноземний інвестор не боявся вкладати кошти в українську економіку, зокрема, вважаємо що пріоритети розвитку мають бути чіткими і сформованими на довгостроковий період, забезпечити систему узгодженості законодавчої та нормативної бази; забезпечити однакові умови конкурентної боротьби для всіх інвесторів; надати урядові гарантії інвесторам і закріпити їх на законодавчому рівні; забезпечити мінімізацію інвестиційних ризиків. Регулярні, закономірно повторювані кризи є неодмінною фазою циклічного розвитку будь-якої системи. Глибина і наслідки кризи визначаються рівнем соціально-економічного розвитку країни чи групи країн.

По завершенні світової кризи – від 2010–2011 років – стартувала нова довга хвиля, яка досягне свого максимуму у 2020–2040 роках. Країни, що виявлять здатність до швидкого пристосування до нових, жорстких умов конкуренції, опиняться в групі лідерів. Зростання нагромадження основного

капіталу впродовж 2015–2020 років буде однією зі складових входження економічної системи в нову довгу хвилю економічного розвитку. Розвинені країни зосереджують зусилля на зміцненні й розвитку інформаційного технологічного способу виробництва, позбавленні від перенагромадження капіталу шляхом його масового знецінення.

Висновки. Проведений аналіз залучення іноземних інвестицій в економіку України дозволяє зробити такі висновки:

1) Інвестиційний клімат в Україні зазнав позитивних змін, про що свідчить зростання індексу інвестиційної привабливості за останні п'ять років з 2,72 до 3,07.

2) Інвестиційні процеси в країні є досить динамічними, оскільки до 2014 року спостерігалось збільшення, а вже у 2015 році відбулося різке зниження надходжень ПІІ.

3) Лідерами серед країн-інвесторів в Україні як і раніше залишається Кіпр (28,3% від загального обсягу ПІІ) та Нідерланди (20,2% від загального обсягу ПІІ). Відмітимо, що основна частина прямих інвестицій з України також належить Кіпру.

4) Аналізуючи динаміку ПІІ в Україну за видами економічної діяльності, відмітимо що найбільша частина ПІІ надходить у розвинуті сфери, а саме: на операції з нерухомим майном; в галузі промисловості; оптової та роздрібною торгівлі, ремонт автотранспортних засобів.

5) Не зважаючи на наявність конкурентних переваг, таких, як вигідне географічне розташування, рівень розвитку промислового виробництва, незадоволений попит населення, висококваліфікована та конкурентоспроможна робоча сила, значний потенціал економіки тощо, існують негативні чинники, які впливають на стан інвестиційної діяльності в Україні. Задля усунення проблем, пов'язаних із залученням іноземних інвестицій необхідно виконати ряд змін у законодавчій та податковій системі, здійснити реформування та провести дієву державну інвестиційну політику.

Література

1. Фатюха Н. Г., Дем'яненко Я. Ю. Стан і перспективи залучення прямих іноземних інвестицій в економіку України. *Сталий розвиток економіки*. 2014. № 3. С. 54–59. URL: <http://nbuv.gov.ua/UJRN/> (дата звернення: 11.11.2019)
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 05.11.2019).
3. Сімків Л. Є. Особливості інвестиційних процесів у регіонах України на сучасному етапі. *Вісник Одеського національного університету*. 2016. Т. 21, Вип. 3. С. 105–108.
4. Попельнюхов Р. В. Інвестиційна привабливість економіки України (інвестиційний клімат). *Інвестиції: практика та досвід*. 2009. № 21. С. 24–28.
5. Вовчак О. Д. Інвестування: навч. посібник. Львів: Вид-во "Новий Світ-2000", 2008. 544 с.
6. Малько К. С. Інвестиційний клімат та інвестиційна привабливість України: чинники їх формування в сучасних умовах. *Актуальні проблеми економіки*. 2015. № 3. С. 100–105.
7. Чернишова Л. О. Особливості залучення та стимулювання іноземного інвестування в Україні. *Бізнес Інформ*. 2013. № 2. С. 87–90.
8. Швець Ю. О. Оцінка інвестиційного клімату в Україні: стан, проблеми та шляхи його поліпшення. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2017. № 12(2). С. 165–168.

References

1. Fatiukha, N. H., Dem'janenko, Ya. Yu. (2014). State and prospects of direct foreign investments attraction into the Ukrainian economy. *Stalyi rozvytok ekonomiky*, vol. 3, no. 25, pp. 54–59..
2. Oficijnyj sajt Derzhavnoji sluzhby statystyky Ukrajinu (2019) *Investyciji zovnishnjoekonomichnoji dijalnosti* [Investments in foreign economic activity]. Available at: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/zed.htm (accessed 05 November 2019).

3. Simkiv, L. Ye. (2016). Investment processes features in the regions of Ukraine at the current stage. *Visnyk Odes'koho natsional'noho universytetu*, vol. 21, no. 3, pp. 105–108.
4. Popelnukhov, R. V. (2009). Investment attractiveness of the Ukrainian economy (investment climate). *Investytsii: praktyka ta dosvid*, vol. 21, pp. 24–28.
5. Vovchak, O. D. (2008). *Investuvannia: navchal'nyj posibnyk* [Investing: teaching manual]. Lviv: Novyj Svit-2000. (in Ukrainian).
6. Malko, K. S. (2015). Investment climate and investment attractiveness of Ukraine: factors of formation in current conditions. *Aktual'ni problemy ekonomiky* (electronic journal), vol. 3, pp. 100–105.
7. Chernyshova, L.O., Sazonova, V.V. (2013). Features of foreign investment attraction and stimulation in Ukraine. *Biznes Inform*, vol. 2, pp. 87–90.
8. Shvets', Yu. O., Burdylo, O. V. (2017). Assessment of investment climate in Ukraine: state, problems and ways of its improvement] *Naukovyj visnyk Uzhhorods'koho natsional'noho universytetu*, vol. 12 (2), pp. 165–168.

Аннотация

Уланчук В. С., Жарун Е. В., Бленда Н. О., Длугоборская Л. В.

Развитие иностранного инвестирования в Украине

В статье проводится исследование особенностей привлечения иностранных инвестиций в страну. Для этого были рассмотрены динамику индекса инвестиционной привлекательности Украины, который в последние годы имеет тенденцию к росту. Детально проанализированы объемы прямых иностранных инвестиций в отраслевом разрезе и по географическому структурой. Определены основные проблемы, влияющие на инвестиционный климат страны. Проанализированы потенциал Украины в разрезе привлекательности для иностранных инвесторов. На основе предыдущих исследований были предложены меры для улучшения инвестиционного климата страны.

Ключевые слова: инвестиции; инвестиционный климат; прямые иностранные инвестиции; инвестиционная политика; динамика; экономическое и политическое положение инвестиционная деятельность.

Annotation

Ulanchuk V., Zharun O., Blenda N., Dluhoborska L.

Foreign investment development in Ukraine

The article deals with the study of the features of attraction of foreign investments into the country. To this end, the dynamics of the investment attractiveness index of Ukraine, which in recent years has a tendency to increase, was considered. The volume of foreign direct investment in the sectoral and geographical structure is analyzed in detail. On the basis of this analysis, it was found that by region the largest investment comes from Kyiv (52% of total foreign investment), Cyprus is the leader in terms of investment volumes (28% of total foreign direct investment), and industry is the most attractive industry (33.38% of the total volume of direct foreign investments).

The main problems, which influence the investment climate of the country, are determined. These include: imperfect legislation; instability of domestic tax legislation; high tax pressure on capital of enterprises; inconsistency of the current normative legal documents regulating investment activity; different conditions of management of domestic and foreign investors; absence of an effective system of insurance of foreign investments; low level of national investment management; undeveloped domestic investment infrastructure; low efficiency of functioning of the national stock market; high inflation; negative international image of Ukraine; insufficient awareness of potential investors in many countries about the state and prospects of Ukraine's development. The potential of Ukraine in the context of attractiveness for foreign investors is analyzed. Based on the identified problems affecting the investment climate, practical recommendations for improving the investment climate of the country were formulated. They include ways to solve these

problems: improving investment legislation; ensuring the effective implementation of the declared reforms; formation of an effective mechanism for ensuring organizational, institutional, financial and legal preconditions for the development of investment activity; creation of the automated information system; intensification of implementation of public-private partnership programs; construction of a rational system of innovation infrastructure.

***Key words:** investment; investment climate; foreign direct investment; investment policy; dynamics; economic and political situation; investment activity.*

УДК 336.027

DOI 10.31395/2415-8240-2020-96-2-34-53

**ФУНКЦІОНУВАННЯ ЄДИНОГО СОЦІАЛЬНОГО ВНЕСКУ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

М. І. МАЛЬОВАНІЙ, доктор економічних наук

О. Т. ПРОКОПЧУК, кандидат економічних наук

М. М. МАЛЬОВАНА, аспірант

Уманський національний університет садівництва

В статті розглянуто особливості фінансового забезпечення системи загальнобов'язкового державного соціального страхування в умовах запровадження єдиного соціального внеску (ЄСВ). Проаналізовано основні показники, що характеризують фінансові надходження після запровадження ЄСВ. Розглянуто стан бюджетного фінансування соціальних програм. Здійснена оцінка впливу податкового навантаження (у т.ч. соціальних внесків) на розмір тіньової економіки. Окреслено основні заходи щодо боротьби з тіньовою економікою. Запропоновано та обґрунтовано перспективні напрями реформування умов нарахування та сплати ЄСВ, що полягають у